

Fólkatingsval

Langt niður á listan

Áhugin í politisku skipanini fyri fólkatingsvalinum kann eisini endurspeglast í hugburðinum, ið teir leiðandi politikararnir í Føroyum hava yvir fyri sessunum. Tí hóast fleiri leiðandi politikarar eru at finna á vallistanum, eru tað fleiri, ið bera seg undan, tá sessurin stendur teimum í boði.

- Tað er merkisvert, at okkara størstu politisku profilar stilla upp til fólkatingsvalið. Hogni Hoydal stillaði upp seinast og lovaði veljarunum, at varð hann valdur, so fór hann í farloyvi, tí sum floksformaður fór hann at fyrireika flokkin til løgtingsvalið. Og hann varð valdur kortini.

Sostatt bleiv tað nummar tvey á listanum, Magni Arge, ið tók við sessinum. Men tá hann nakrar mánaðir seinni søkti farloyvi, tí hann tók sæti á tingi, mátti Tjóðveldi heilt niður til nummar seks á listanum fyri at finna ein, ið var sinnaður at taka sæti á Fólkatingið.

Og tað er ikki bara Tjóðveldi, ið velur at stilla teir kendastu politikararnar upp, hóast tað neyvan er sannlíkt, at teir ætla sær á Fólkating.

- Kaj Leo Holm Johannesen stillaði upp sum lögmaður. Øll vita, at hann hevði eisini farið í farloyvi í fyrsta umfari, varð hann valdur. Jørgen Niclasen stillaði upp sum landsstýrismaður í figgjarmálum. Øll vita, at hann hevði farið í farloyvi, varð hann valdur, sigur Uni og leggur afturat.

- Tað er greitt tekin um, at føroyskir topppolitikkarar vilja ikki

í Fólkatingið, um teir hava stórt politiskt vald í Føroyum. Men teir stilla upp kortini fyri at vinna flokkinum atkvøður.

Týðningurin av sessinum minkaður

Tá áhugin fyri fólkatingsvalinum sostatt tyktist ikki at vera serliga høgur millum hvørki veljarar, tey

sum Føroyar hava tikið sær stórri sjálvræði, sigur hann.

Hitt sjónarmiðið er tað, ið flestu politisku flokkarnir brúka, tá teir boða frá uppstilling til fólkatingsval.

- Hinegin ber til at siga, at sjálvandi skulu Føroyar hava umboð í Fólkatinginum, tí vit eru í einum ríkisfelagsskapi, og Christians-

iski pallurin. Og tað er í fleiri liðum, sigur hann.

Tá sipar hann millum annað til, at sjálvt valstriðið er ein hentur møguleiki hjá flokkunum at fáa síni sjónarmið út til veljara-fjöldina.

- Flokkurin sleppur at vera við í sjónvarpskjaki, flokkurin er við á veljarafundum og flokkurin fær

júst tað kann gera tað lættari hjá hesum veljarunum at seta kross við Fólkaflokkin og Framsókn á løgtingsvalinum eisini, staðfestir stjórnmálafrøðingur.

Lukrativar arbeidsumstøður

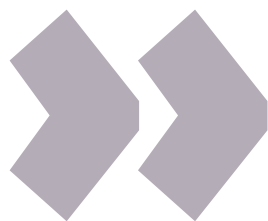
Umframteir teir fyrimunir, ið flokkarnir fáa við at stilla upp, eru tað eisini aðrir fyrimunir, um tað eydnast at vinna ein av teimum báðum umboðunum á Fólkatingi.

- Sum fólkatingsmaður hevur tú ómetaliga lukrativar arbeids-umstøður at gera vart við teg, og tú fær ein sera góðan pall. Tú fær nógvar pengar at arbeiða við, og tú kann hava fólk í starvi. Tú setur tína egnu politisku dagsskrá, sigur Uni Holm Johannesen og heldur á.

- Tú velur sjálvur, hvørji mál tú vil blanda teg uppí, og tú skal so at siga ikki standa fyri svars fyri tað, sum hendir í føroyskum politikki. Tú hevur góða atgongd til føroyskar fjølmiðlar. Og tú hevur eisini góða atgongd til danskar politikarar og danskar ráðharrar.

Hann metir at man nýtist ikki at hyggja longur enn til núverandi fólkatingsumboð fyri at finna eitt dømi um hetta.

- Sjúrður Skaale hevur brúkt pengar at gera kanningar og skipa fyri tiltøkum, sum ikki beinleiðis er áhugavert fyri sjálvt lógarsmiðið á Christiansborg. Millum annað um fiskivinnuna í Føroyum, um Føroyar og ES, um skattaskipanina í teimum skandinavisku londunum, um Brexit, um eina føroyska plastikplan og shippingvinnuna í Føroyum.

- Runt roknað, so brúka stóru flokkarnir í Føroyum umleið 300.000 krónur til at føra valstrið til fólkatingsvalið, og teir brúka okkurt um eina millión krónur til løgtingsvalið. Tað ger eisini, at fokusið verður ikki tað sama

uppstillaðu ella politiskar flokkar, reisir spurningurin seg, um tað yvirhøvur er nøkur orsök at hava umboðini. Spurningurin verður eisini javnan viðgjörður í almenna rúminum, og vísir stjórnmálafrøðingurin á, at tað eru góðar grundgevingar bæði fyri og ímóti hesum.

- Vit kunnu í øllum førum staðfesta, at týðningurin av føroysku fólkatingsumboðunum er munandi minni nú, enn hann hevur verið. Og argumentini fyri at varðveita tveir føroyskar fólkatingslimir við júst somu rættindum sum aðrir fólkatingslimir eru eisini viknaði við tíðini, so hvørt

borg stýrir einum parti av okkara uttanríkispolitikki, verjupolitikki og valutapolitikki.

Politiski pallurin dregur

Fleiri av føroysku flokkunum hava áður gjørt greitt, at um teir høvdu møguleikan av avtikið føroysk fólkatingssessirnar, høvdu teir tikið av. Kortini stillar teir trúfast upp val fyri val.

Tað kann tykjast sum ein andsøgn at stilla upp til eitt val, ið man ynskir var avtikið, men sambært Uni Holm Johannesen er drív mátturin fyri at stilla upp rættiliga einföld.

- Tað er heilt einfalt tann polit-

umrøðu í fjølmiðlunum. Umrøða, sum flokkurin annars ikki hevði fingið. Tann pallin vilja flokkarnir ikki uttan víðari lata øðrum flokkum, vísir hann á.

Ein onnur orsök, ið flokkarnir eisini mangan vísa á, tá teir skulu grundgeva fyri uppstilling, hóast sannlíkindini fyri at fáa eitt umboð valt eru lítil, er at man ynskir at halda upp á egnar veljarar.

- Flokkar vilja ikki venja sínar veljarar við at velja ein annan flokk. Stillar Tjóðveldi ikki upp til fólkatingsvalið, fara tjóðveldisveljarar kanska at velja Fólkaflokkin ella Framsókn á fólkatingsvalinum ístaðin. Og